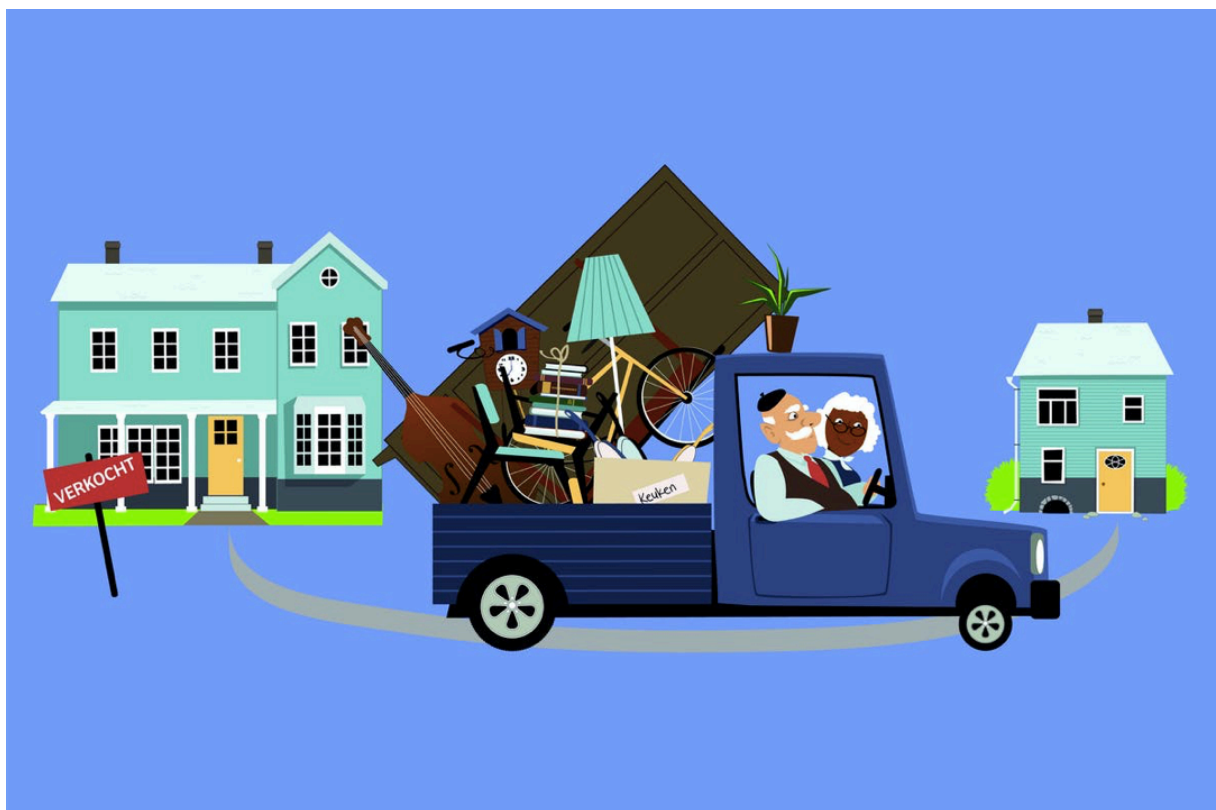

(Toekomstige) behoefte aan huisvesting ouderen in Molenhoek

Onderzoek op verzoek van Dorpsraad Molenhoek

Nico van Kessel

Augustus 2020

Nico van Kessel Onderzoek en Advies

Generaal Gavinstraat 27 • Mook, 6585WL • Telefoon: 0644070198
E-mail: Nicovankessel@hotmail.com

VOORAF	3
DE BEVOLKINGSONTWIKKELING	3
ACHTERGROND INVULLERS VRAGENLIJST	4
<i>Kinderen?</i>	4
<i>Hoelang in Molenhoek?</i>	4
<i>Leeftijd?</i>	4
<i>Aard woning</i>	5
<i>Aanpassingen aangebracht?</i>	5
<i>Gezondheidssituatie</i>	5
<i>Zorg?</i>	5
<i>Hoelang in eigen huis blijven wonen?</i>	6
<i>Andere redenen om in het eigen huis te blijven wonen</i>	6
<i>Aanpassingen nodig?</i>	7
VERHUIZEN?	7
<i>Redenen om te verhuizen</i>	7
<i>Waarheen verhuizen, Molenhoek of elders?</i>	8
<i>Redenen om in Molenhoek te blijven</i>	8
<i>Waarom naar elders?</i>	8
<i>Al stappen gezet om te verhuizen?</i>	8
IN MOLENHOEK BLIJVEN	9
<i>Hoe zou u het vinden als er in Molenhoek nieuwe appartementen geschikt voor ouderen gebouwd zouden worden?</i>	9
<i>Op welke termijn willen verhuizen indien appartementen aanwezig zijn?</i>	9
<i>Koop of huur?</i>	9
<i>Voor welk bedrag kopen?</i>	9
<i>Voor welk bedrag huren?</i>	9
<i>Voorzieningen in appartement</i>	9
<i>Voorzieningen appartementengebouw</i>	10
<i>Alleen ouderen of ook anderen?</i>	11
<i>Goede voorbeelden</i>	11
<i>Algemene opmerkingen</i>	12
<i>Meedenken en of praten</i>	12

Vooraf

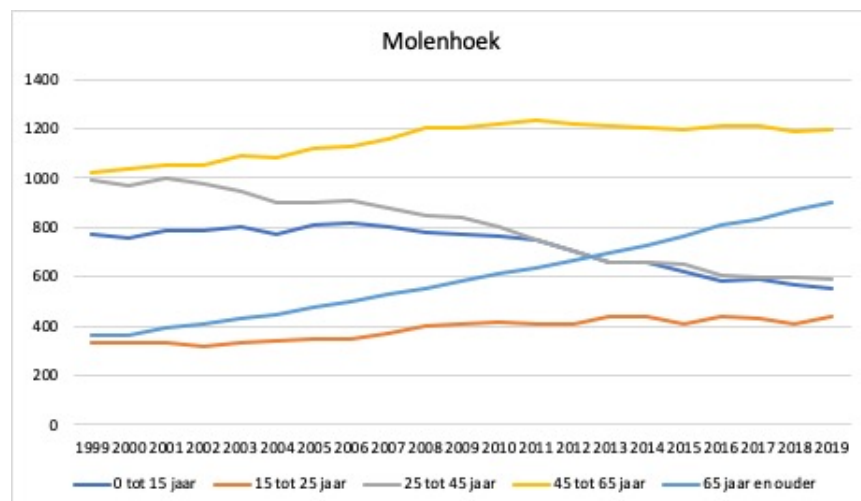
Dorpsraad Molenhoek ontving veel signalen dat mensen graag in het dorp willen blijven wonen als ze ouder zijn, maar dat hun huidige huis te onpraktisch, te groot of te bewerkelijk is. Tegelijkertijd is duidelijk dat in Molenhoek nauwelijks ruimte is voor specifieke huisvesting voor ouderen.

Aanvankelijk was het de bedoeling een thema-avond over 'wonen voor 60-plussers' te houden onder leiding van Jacqueline Konings maar die kon door de coronacrisis helaas niet doorgaan. Om het thema niet te laten liggen heeft Dorpsraad Molenhoek besloten door te gaan met dit thema met hulp van de inwoners. Daarbij is gekozen voor het uitzetten van een vragenlijst met het doel te inventariseren wat ouderen in Molenhoek wensen op het gebied van wonen. Nico van Kessel die al een rol op de avond zou hebben, heeft zich bereid verklaard dit onderzoek voor zijn rekening te nemen in samenwerking met de Dorpsraad.

60-Plussers zijn via de nieuwsbrief van de Dorpsraad, Maasburen.nl, bericht in De Gelderlander en het Gemeentenuws opgeroepen deze vragenlijst in te vullen. Vanaf 19 juli was het invullen mogelijk. Eind juli is nog een keer een herhalingsoproep gedaan. Op 5 augustus hadden 107 mensen de vragenlijst ingevuld. Een fantastisch resultaat dat aangeeft hoezeer het onderwerp bij de ouderen in Molenhoek leeft.

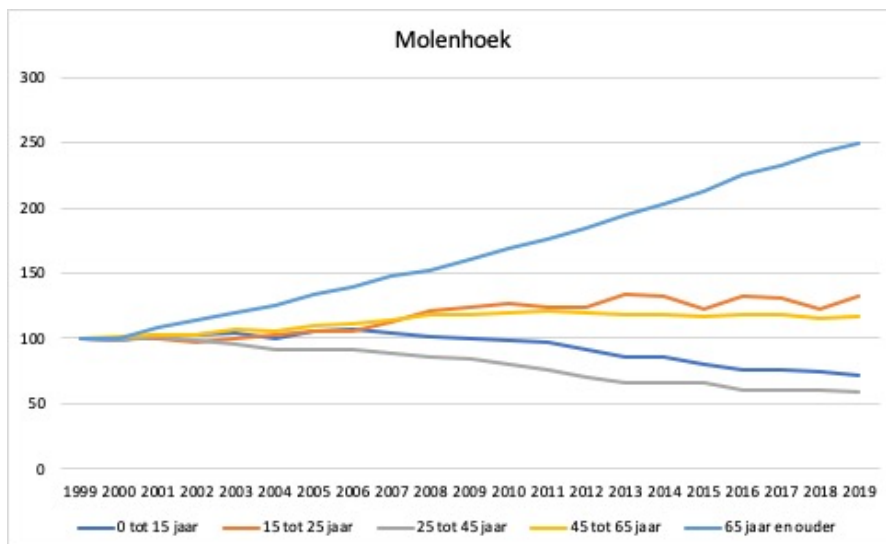
De bevolkingsontwikkeling

Molenhoek is een dorp waar het aantal 65+'ers de laatste 20 jaar fors gestegen is, niet omdat er meer ouderen zijn komen wonen, maar omdat de bewoners er blijven wonen en er ouder worden. Waren er in 1999 360 mensen die tot deze leeftijdsgroep behoorden, in 2019 waren dat er 900 (zie afbeelding 1). In een percentage uitgedrukt: in 1999 omvatte deze groep 10 procent van de totale bevolking en in 2019 is dat 25 procent, een percentage dat de komende jaren verder zal stijgen.

Afbeelding 1 Ontwikkeling bevolking Molenhoek per leeftijdsgroep 1999-2019 in aantallen

Hoe hard die stijging gaat, mede in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen, laat afbeelding 2 zien. Hier is het aantal inwoners per leeftijdsgroep geïndexeerd waarbij 1999 100 is. Voor de 65+'ers was dat inmiddels in 2019 2,5 keer zoveel, terwijl de andere leeftijdsgroepen licht toenamen of zelfs daalden.

Afbeelding 2 Ontwikkeling leeftijdsgroepen in Molenhoek, waarbij 1999=100

Achtergrond invullers vragenlijst

Ruim driekwart (76%) van de respondenten woont samen met een partner, een op de vijf woont alleen. Enkelens wonen samen met kinderen al dan niet met partner. Een enkeling heeft een lat-relatie.

Kinderen?

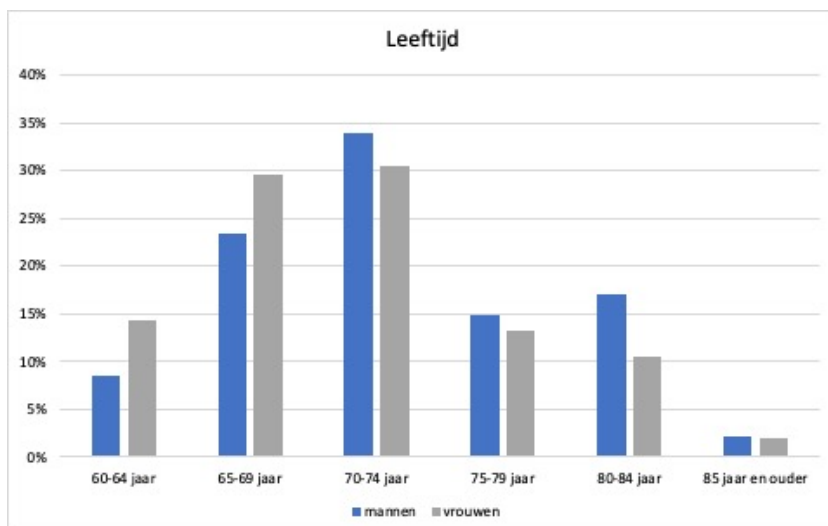
Ruim de helft (54,2%) heeft kinderen die verder dan 25 kilometer van hen vandaan wonen, 28 procent heeft zijn kinderen dichterbij en de rest (18%) heeft geen kinderen.

Hoelang in Molenhoek?

Ruim 80 procent woont al langer dan 15 jaar in Molenhoek, 7,5 procent is een relatieve nieuwkomer en woont minder dan 5 jaar daar. De rest zit ertussenin. Naarmate ze korter in Molenhoek wonen, wonen hun kinderen ook iets vaker binnen 25 kilometer vandaan.

Leeftijd?

De meesten zijn tussen 65 en 74 jaar oud (60%), 14 procent is jonger, en de rest ouder.

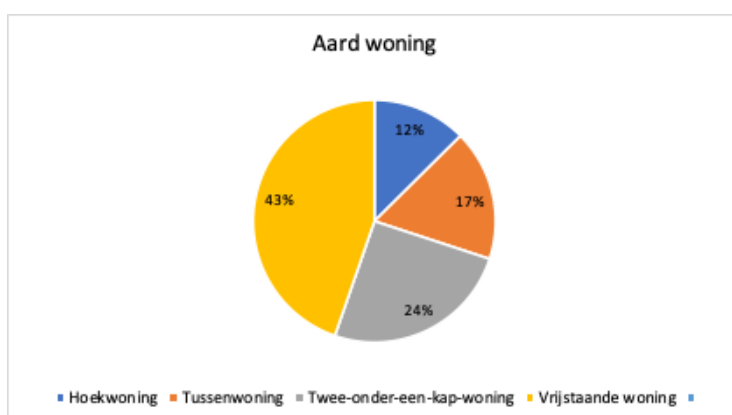

Voor zover ze een partner hebben is 57 procent tussen 65 en 74 jaar en 16 procent jonger. De meesten hebben een partner in dezelfde leeftijdscategorie, of iets jonger.

Van de invullers is 56 procent vrouw. De vrouwen zijn vooral actiever in de jongere groepen. Bij 80-84-jarigen zijn de mannen iets meer actief geweest.

Aard woning

De verdeling over woontype ziet u in de afbeelding hieronder. De grootste groep (43%) heeft een vrijstaande woning, gevolgd door bijna een kwart met een twee-onder-een-kapwoning, een op zes heeft een tussenwoning en ruim 10 procent woont in een hoekwoning. Slechts enkelen wonen in een appartement. Negentig procent van de woningen is eigendom.

Aanpassingen aangebracht?

Veel mensen hebben in de woningen al aanpassingen aangebracht om ze meer leeftijdbestendig te maken. Vaak zijn alle voorzieningen al gelijkvloers, of ze zijn gelijkvloers gemaakt. Genoemd wordt ook dat de badkamer is aangepast met een inloepdouche i.p.v. van een ligbad, soms met een zitje en handgrepen. Ook worden verhoogde toiletten genoemd.

Gezondheidssituatie

Bijna 60 procent benoemt de eigen gezondheidssituatie als goed, 16 procent als zeer goed. Slechts een enkeling noemt deze slecht tot zeer slecht. De rest (23%) zegt over de gezondheid: niet goed/niet slecht.

De gezondheidssituatie van de partners is vergelijkbaar met die van de invullers.

Er is in dit opzicht geen verschil tussen mannen en vrouwen en ook geen samenhang met de leeftijdscategorie.

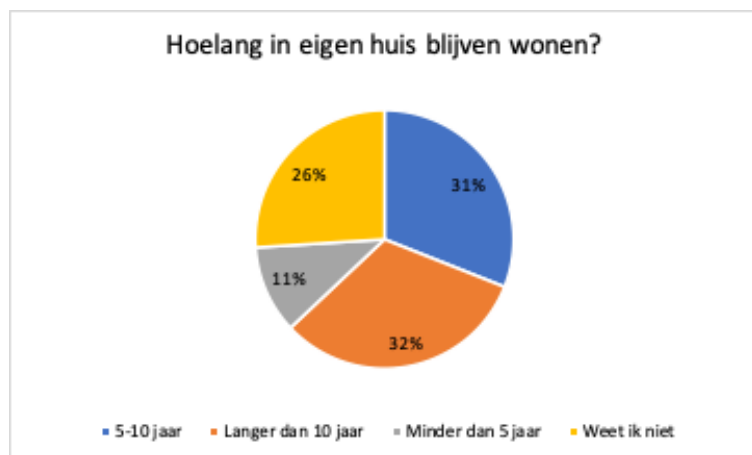
Gezondheidssituatie	zeer goed	goed	niet goed/niet slecht	slecht	zeer slecht
Zelf	16%	58%	23%	2%	1%
Partner	17%	53%	28%	2%	0%

Zorg?

Vrijwel niemand krijgt een vorm van zorg. Een beperkt aantal krijgt mantelzorg of thuiszorg. Zo'n 8 procent geeft aan een andere vorm van hulp te hebben. De situatie van de zorg voor de partner is vergelijkbaar. Van hen heeft 85 procent geen extra zorg. Voor zover het andersoortige hulp is, is het meestal huishoudelijke hulp.

Hoelang in eigen huis blijven wonen?

Op de vraag hoelang ze in hun eigen huis denken te kunnen blijven wonen, geeft 11 procent aan dat het minder dan vijf jaar is, ongeveer een derde 5-10 jaar en een iets kleiner percentage langer dan 10 jaar. Ruim een kwart weet het niet. Hierbij is een duidelijk verband met leeftijd. Hoe ouder, hoe korter men denkt in het huidige huis te kunnen blijven. Van de groep van 80-84 bijvoorbeeld, verwacht 55 procent dat het korter is dan 5 jaar terwijl dat bij de jongere groepen minder dan 10 procent is.

De belangrijkste reden om in het huis te willen blijven wonen is de *vertrouwdheid van het huis*. Voor ruim 60 procent geldt dat in zeer sterke mate. De *geschiktheid van het huis* is voor 42 procent in zeer sterke mate een reden. Het feit dat *geen andere woning beschikbaar* is, wordt door bijna 40 procent als een zeer belangrijke reden genoemd. *Emotionele binding* met het huis speelt in iets mindere mate een rol maar toch altijd nog bij een derde. *Financiële aspecten* worden relatief minder (26%) genoemd als een zeer belangrijke reden om niet te verhuizen. Het feit dat het huis is *aangepast* is duidelijk de minst belangrijke reden. Verschillen tussen mannen en vrouwen zijn in dezen niet noemenswaardig groot, uitgezonderd de emotionele binding. Voor mannen geldt dat in 26 procent van de gevallen en voor vrouwen in 38 procent.

<i>Redenen om in eigen huis te blijven wonen</i>	<i>In zeer</i>			
	<i>sterke mate</i>	<i>enigszins</i>	<i>nauwelijks</i>	<i>zeker niet</i>
Vertrouwdheid huis en omgeving	62.6%	28.0%	7.5%	1.9%
Geschiktheid huis	42.1%	45.8%	9.3%	2.8%
Emotionele binding met huis	32.7%	44.9%	19.6%	2.8%
Geen andere geschikte woning beschikbaar	39.3%	24.3%	15.9%	20.6%
Financiële aspecten	26.2%	27.1%	28.0%	18.7%
Extra voorzieningen aangebracht	15.0%	29.9%	30.8%	24.3%

Andere redenen om in het eigen huis te blijven wonen

Er zijn diverse andere redenen die genoemd worden om in het huidige huis te willen blijven wonen. Bijna de helft noemt een of meer redenen, die overigens deels overlappen met die hierboven.

Door velen worden *sociale aspecten* genoemd om in het huidige huis te willen blijven wonen. De buurt is leuk, leuke, goede, fijne buren, men heeft een netwerk in Molenhoek.

De *kwaliteit van het eigen huis* is ook van belang. Er is veel tijd en geld in de woning geïnvesteerd om het naar wens te maken; het huis is bijna energieneutraal; prettige woning geheel naar eigen wens en smaak; veel hobbyruimte en vooral ook de tuin, de ruimte om het huis spelen hierbij een belangrijke rol.

Het beperkt zich niet tot de eigen tuin. Het is ook de *ligging*: dichtbij het bos, vrije uitloop en vrij uitzicht. En ook de voorzieningen (gezondheidscentrum, winkelcentrum) in de directe omgeving worden als prima ervaren.

Voor een aantal is het ontbreken van kleinere appartementen met een groot terras, het niet-beschikbaar zijn van kleinere woningen, het niet hebben van alternatieven een belangrijke overweging om in het eigen huis te blijven wonen.

Een persoon formuleert het krachtig: *“Hekel om te verhuizen, niet willen veranderen”* en dat kan natuurlijk ook een goede reden zijn om niet van woning te willen veranderen.

Aanpassingen nodig?

De helft van de mensen (51%) verwacht dat er wel aanpassingen nodig zijn om in het huis te kunnen blijven wonen en dat die ook aangebracht kunnen worden. 40 Procent verwacht dat dat niet nodig is. Dat de aanpassingen wel nodig zijn maar niet aangebracht kunnen worden, geldt voor 8 procent.

Verhuizen?

‘Als u alles bekijkt, zou u liever willen verhuizen naar een meer aan uw leeftijd aangepaste woning?’

Op die vraag zijn de antwoorden best wel verdeeld. Zo’n 19 procent zegt ‘ja zeker’, 40 procent ‘ja misschien’, 31 procent ‘zeker niet’ te willen verhuizen en de rest (10%) weet het nog niet.

De zekerheid neemt toe met de leeftijd. Van de 80-84-jarigen geeft 46 procent aan zeker te willen verhuizen naar een dergelijke woning en een even grote groep misschien. Bij 75-79-jarigen is dat respectievelijk 21 en 36 procent en bij 70-74-jarigen 16 en 41 procent.

Er is ook wel enigszins verschil tussen mannen en vrouwen. Van de mannen zegt 21 procent zeker en 51 procent misschien, terwijl dat bij de vrouwen 17 respectievelijk 32 procent is.

Huurders zijn ook iets vaker geneigd zeker te willen verhuizen (46%) dan eigenaren (16%).

Vanaf hier zijn alleen diegenen over die ‘ja zeker’, ‘ja misschien’ of ‘weet niet’ hebben gezegd op de vraag of ze eventueel zouden willen verhuizen (n=74).

Redenen om te verhuizen

De belangrijkste reden voor degenen die zeker, misschien of het nog niet weten, om te willen verhuizen is dat het huis te groot is (66%), gevolgd door het feit dat de tuin niet is bij te houden (53%) en dat het huis te veel onderhoud vergt (38%).

Kosten (7%) en het niet kunnen aanpassen van het huis (12%) spelen minder een rol.

Er is geen significant verband met leeftijd en soort huis.

Bijna de helft van de respondenten geeft nog andere redenen aan om te willen verhuizen naar een voor de leeftijd aangepaste woning.

Voor een aantal is dat de ligging van de woning of situatie waarin die verkeert. Er is achterstallig onderhoud en geen financiële middelen om er wat aan te doen. Of er is de verwachting dat het voordeliger is om elders te gaan wonen. Huis is moeilijk te onderhouden en de verwachting is dat een appartement in dat opzicht makkelijker is. In dit verband wordt ook een drukke weg, verkeerslawaaï als reden aangegeven om te willen verhuizen.

Een deel houdt ook rekening met de toekomstige situatie. Fysieke problemen kunnen zich gaan voordoen. Wellicht is meer burenhulp nodig. Verhuizing naar een gepaste woonsituatie biedt zekerheid voor de toekomst.

Sociale aspecten spelen ook een rol. Met meer mensen samenwonen biedt meer mogelijkheden voor onderlinge zorg, met name in een situatie waarbij in de buurt waar ze nu wonen iedereen erg op zichzelf is. Dichter bij de kinderen kan ook een reden zijn.

Waarheen verhuizen, Molenhoek of elders?

Van degenen die zeker, misschien of nog niet weten of ze zouden willen verhuizen zegt 87 procent dat in Molenhoek te willen doen, de overigen denken elders hun heil te gaan zoeken. Er is geen significant verband met leeftijd, geslacht, woonsituatie en de duur van wonen in Molenhoek.

Redenen om in Molenhoek te blijven

Gevraagd naar de redenen om in Molenhoek te blijven wonen, brandt vrijwel iedereen los. Het kortste antwoord is: 'Daarom'. De meesten spreken zich wat uitvoeriger uit.

Als meest voorkomende reden worden wat we kunnen noemen sociale redenen vermeld. Men woont er al heel lang; men heeft er vrienden, familie, kinderen, kleinkinderen, bekenden; er is aandacht voor elkaar; het is een vertrouwde omgeving waar men aan gehecht is en er is een actieve dorpsraad.

Een andere belangrijke groep redenen heeft te maken met de voorzieningen. Alle belangrijke dingen zijn dichtbij: winkels, huisarts, trein, bus. En de grote stad is ook dichtbij. Of zoals iemand zegt: "mogelijkheid bestaat, dat je als oudere nog lang zelf boodschappen kunt doen bij de supermarkt".

Een ander aantrekkelijk punt is de omgeving, die mooi wordt gevonden, dichtbij is, lekker rustig, groen, prachtige natuur.

Kortom, Molenhoek is leuk, klein, fijn, lekker rustig, heel prettig en heerlijk wonen. Tja, waarom zou je dan weg willen?

Waarom naar elders?

De kleine groep die naar elders zou willen verhuizen, heeft een beperkter aantal redenen. Deels is dat vanwege geluidsoverlast van doorgangsverkeer en van de Rijksweg. Een andere reden om Molenhoek te verlaten is de behoefte naar een iets grotere plaats te willen verhuizen waar een groter winkelbestand is, en mogelijkheden zijn om een schouwburg, bioscoop e.d. te bezoeken en waar een grotere keuzemogelijkheid voor activiteiten/cursussen is.

Het vaakst wordt echter genoemd dat er niet veel kleiner met tuin te koop is, dat ruime, betaalbare appartementen niet aanwezig zijn en dat je dus wel elders moet kijken om de mogelijkheden te vergroten.

Al stappen gezet om te verhuizen?

Een kleine kwart van hen (24%) kijkt al rond en 8 procent heeft al stappen gezet richting makelaar of woningbouwvereniging. Ruim twee derde heeft nog geen stappen gezet. Ook hier geen significante verbanden.

In Molenhoek blijven

Hoe zou u het vinden als er in Molenhoek nieuwe appartementen geschikt voor ouderen gebouwd zouden worden?

Als er in Molenhoek nieuwe appartementen, geschikt voor ouderen, gebouwd zouden worden, vindt driekwart (74%) van de potentiële verhuizenden dat wel een aantrekkelijke gedachte. Iets meer dan 20 procent doet het niet zoveel. Vooral mensen met een partner vinden dat aantrekkelijk (79% tegen 60% alleenstaanden).

Op welke termijn willen verhuizen indien appartementen aanwezig zijn?

Zo'n 7 procent zou er meteen willen gaan wonen, 10 procent over 1 à 2 jaar. Zo'n 43 procent denkt er pas later aan toe te zijn. Een iets kleinere groep (41%) weet het nog niet. Hoe ouder hoe sneller men zou willen verhuizen.

Koop of huur?

55 Procent zou willen kopen, de rest wil huren. Vrouwen hebben relatief vaker een voorkeur voor huren (62% tegen 26% van de mannen). Mensen met een vrijstaande woning willen ook vaker liever kopen dan huren (77% kopen)

Alleenstaanden willen liever huren (93%). Met een partner wil 33 procent dat.

Voor welk bedrag kopen?

De potentiële kopers lopen uiteen als het gaat om het bedrag dat ze zouden willen spenderen aan een koopwoning. Zo'n 32 procent is bereid tussen de 3 en 4 ton uit te geven, een vrijwel even grote groep (29%) heeft er niet meer dan 2 à 3 ton voor over. Een enkeling wil hoogstens €200.000 uitgeven of juist meer dan €500.000. Zo'n 12 procent maakt geld niet zoveel uit en 15 procent die weet het nog niet. Mannen zijn iets meer dan vrouwen geneigd een hoger bedrag te betalen.

Voor welk bedrag kopen

Minder dan €200.000	2%
Tussen €200.000 en €300.000	29%
Tussen €300.000 en €400.000	32%
Tussen €400.000 en €500.000	7%
Meer dan €500.000	2%
Prijs maakt me niet zoveel uit	12%
Geen idee	15%

Voor welk bedrag huren?

De potentiële huurders zitten te denken aan een huurprijs tussen €500 - €700 per maand (36%), of een van €700 tot €900 per maand (24%). Een grote groep echter (24%) heeft nog geen idee. Enkelen willen meer betalen.

Voorzieningen in appartement

Aan zo'n appartement worden wel eisen gesteld. Ruim driekwart wil minimaal twee slaapkamers, 18 procent minimaal 3. Er moet een ruime badkamer zijn met inloopdouche (96%), een eigen keuken (93%), een balkon (87%), veel licht (82%), een alarminstallatie (58%) en een klimaatbeheersingssysteem (63%). Een sprinklerinstallatie (24%) en een badkamer met ligbad (10%) worden duidelijk minder belangrijk gevonden.

<u>Gewenste voorzieningen</u>	
Ruime badkamer met inloopdouche	96%
Eigen keuken	93%
Balkon	87%
Licht	82%
Minimaal twee slaapkamers	80%
Klimaatbeheersing	63%
Alarminstallatie om in noodgevallen hulp te kunnen oproepen	58%
Sprinklerinstallatie	24%
Minimaal 3 slaapkamers	18%
Ruime badkamer met ligbad	10%

Daarnaast worden aanvullende wensen geuit. Voor een belangrijk deel hebben die wensen te maken met *gebouwelijke aspecten*. Zo wordt een lift op prijs gesteld indien er meer bouwlagen zijn. De woning zelf moet gelijkvloers zijn en over een eigen opgang beschikken. Als er geen tuin is dan moet er een (groot) balkon zijn, liefst op het zuiden, waar zelfs een beetje getuinierd kan worden. De woonkamer moet voldoende ruim zijn. Verder dient de bewoner te kunnen beschikken over een berging voor fiets/rollator/rolstoel, een parkeergarage of een eigen garage.

Ook worden gezamenlijke voorzieningen genoemd. Bijvoorbeeld een ruimte om met zijn allen samen te komen maar ook om bijvoorbeeld de kinderen te kunnen ontvangen. Indien geen eigen tuin dan toch minstens een gemeenschappelijke tuin. Er wordt ook melding gemaakt van de behoefte om verzorging en service nabij te hebben. In zijn algemeenheid gezegd: er moet oog zijn voor het sociale aspect.

Over de *ligging* bestaan ook ideeën. Winkels, station, kerk, openbaar vervoer moeten nabij zijn, buitengebieden mogen niet te ver weg zijn. Uitzicht wordt ook op prijs gesteld, de een op bedrijvigheid (verkeer), een ander wil in ieder geval niet aan een drukke weg wonen waarbij Ringweg en Heumensebaan worden genoemd. Omgeving dient rollatorgeschikt te zijn. Het appartement dient bereikbaar te zijn met een scootmobiel, waarvoor een oplaadpunt aanwezig moet zijn. Een oplaadpunt voor elektrische auto's mag o.i. dan ook genoemd worden.

Het gebouw dient ook energiezuinig of energieneutraal te zijn.

Niet iedereen overigens is voor een appartement. Een tental heeft een voorkeur voor hofjes of een gewone woning die geschikt is voor ouderen. Daarbij wordt melding gemaakt van Knarrenhof, een sociale woonvorm waar ouderen elkaar ook kunnen helpen.

Voorzieningen appartementengebouw

Het appartementengebouw zelf dient ook over voorzieningen te beschikken. Een aantal hebben we voorgelegd. Daarnaast kon iedereen nog zijn andere wensen vermelden.

Ruim 60 procent stelt een gemeenschappelijke ontmoetingsruimte op prijs. Kleinere groepen willen een restauratieve voorziening, (onderlinge) zorg en een huismeester.

<u>Voorzieningen gebouw</u>	
Gemeenschappelijke ontmoetingsruimte	60%
Zorg	36%
Onderlinge zorg	35%
Huismeester	27%
Restauratieve voorziening	26%
Fitnessruimte	24%
Gemeenschappelijk logeerkamer	12%
Zwembad	7%

Bij de voorzieningen die daarnaast wenselijk geacht worden voor het gebouw, komen veel dingen aan de orde.

Hierbij worden zaken genoemd die zojuist ook werden genoemd, waaronder een eigen berging, een parkeergarage/-kelder of een eigen parkeerplaats. Wat ook genoemd wordt is een gemeenschappelijke ruimte met apparaten en gereedschap.

Ook hier wordt diverse malen melding gemaakt van een gemeenschappelijke binnentuin die tevens dienst doet als een ontmoetingsruimte, zo mogelijk met een groentetuin en misschien ook een plek om aan fitness te doen. Een jeu-de-boulesbaan mag daarin niet ontbreken. Een uitlaatgebied voor de hond in de nabijheid is helemaal mooi.

Alleen ouderen of ook anderen?

Of de eventuele appartementen alleen voor ouderen beschikbaar moeten zijn, of dat er ook jongeren of gezinnen met kinderen mogen wonen, daarover lopen de meningen uiteen.

Bijna 40 procent (38%) wil alleen ouderen. Een bijna even grote groep (35%) wil er ook wel jongeren bij. Een op de vijf wil er wel gezinnen met jonge kinderen bij. De rest wil zowel jongeren als jonge gezinnen met kinderen.

Goede voorbeelden

Bijna aan het eind van de vragenlijst is gevraagd of de deelnemers wellicht goede voorbeelden kenden van ouderenhuisvesting. Hierbij zijn veel suggesties gegeven.

Voor een deel hebben ze betrekking op de aard van de gewenste woning of woonvorm:

- Geschakelde bungalows
- Hofjes
- Zelfstandig wonen in patiobungalow
- Ja, vormen van collectiviteit per etage/verdieping
- Jongeren mee laten bewonen zodat contact met jong volwassenen behouden blijft en....tevens krijgen zij ook zicht op de huurmarkt. Het is slecht gesteld voor de starters.
- Knarrenhof, deze initiatieven leveren prettige woonvormen voor ouderen
- Krasseknaarreninitiatieven. Apart wonen, maar ook een beetje in gezamenlijkheid.

Er wordt ook een aantal concrete projecten genoemd:

- Architectuur/indeling van de appartementen a/d Oostwal in Gennepe
- Centraalwonenprojecten
- Grave Catharinehof
- In Gennepe boven de Jan Linders is een mooi voorbeeld, al is dat meer op ouderen gericht dat op een doorsnee samenleving.
- In Velp (bij Arnhem) staat een huis met huur en koopwoningen én een restaurant waar men elkaar kan ontmoeten, eten in het restaurant en zelfs een concert kan bijwonen. Heel aangenaam
- Ja, in Rotterdam, de flats vlakbij hotel New York, hebben fitnessruimte en zwembad en beveiliging
- Knarrenhof Zwolle
- Krasseknaarrenhof Uden
- Oase in Malden
- Aanleunwoningen van Woonzorg Nederland in Bussum , complex " de Zandzee
- De appartementen aan de Sterreschansweg.

Resteren twee andere suggesties:

- Over een paar jaar komt wellicht het Thomashuis vrij...
- Er komen steeds meer ouderen met dementie, ook in Molenhoek. Wellicht dat een huis voor begeleid wonen voor mensen met dementie van de organisatie Dagelijks Leven een optie zou kunnen zijn voor degenen die graag in Molenhoek willen blijven wonen. In Gennep wordt door Dagelijks Leven momenteel het Rijssenbeekhuis gebouwd.

Algemene opmerkingen

Daarna werd gelegenheid gegeven opmerkingen in het algemeen te maken. Ook hier werd veelvuldig gebruik van gemaakt. Vaak soortgelijke opmerkingen als eerder, zoals geen appartementen ('Ophouden met ouderen per definitie op een flatje te willen zetten') maar alleen laagbouw, hofjes, patiobungalows, kleinere woningen.

Verder wordt door een aantal mensen erop gewezen dat bouwen voor ouderen de doorstroom zal bevorderen, zodat grotere woningen vrij kunnen komen voor jonge starters/gezinnen.

Er wordt opgeroepen actief te worden om het doel van betere ouderenhuisvesting te bereiken, waarbij wel door iemand wordt gezegd dat hij eens bij wethouder Wienhoven heeft aangekaart om een Knarrenhof te stichten maar dat deze geen belangstelling had.

Door iemand anders wordt erop gewezen dat de klantvriendelijkheid van Destion veel beter zou mogen. Er zou sprake zijn van ondoorzichtig beleid, 'bij contact krijg je het gevoel dat je als lastig wordt gezien'.

Tot slot de oproep van iemand: *'Wacht er niet te lang mee, anders ben ik al dood'* en een ander wil al op de lijst gezet worden.

Meedenken en of praten

Zo'n 11 procent geeft aan mee te willen denken over ouderenhuisvesting in Molenhoek, bijna de helft (45%) wil eerst meer weten. Zo'n 25 mensen hebben hun e-mailadres achtergelaten, hetzij om uitgenodigd te worden om mee te denken hetzij om eerst meer informatie te krijgen.